

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİ

Aktın növü	AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MALİYYƏ BAZARLARINA NƏZARƏT PALATASININ QƏRARI		
Qəbul edildiyi tarix	11.03.2019		
Qeydiyyat nömrəsi	1951100014		
Adı	“Bankın sistem əhəmiyyətli bank kimi qiymətləndirilməsi Meyarları”nın təsdiq edilməsi haqqında		
Rəsmi dərc edildiyi mənbə			
Qüvvəyə minmə tarixi	02.04.2019		
Azərbaycan	090.060.000		
Respublikasının Vahid hüquqi təsnifatı üzrə indeks kodu			
Hüquqi Aktların	23201903110014		
Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi			
Hüquqi aktın Hüquqi	01.04.2019		
Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix			

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 4 oktyabr tarixli 288 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının Nizamnaməsinin 4.10.12-ci yarımbəndini rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının İdarə Heyəti

QƏRARA ALIR:

1. "Bankın sistem əhəmiyyətli bank kimi qiymətləndirilməsi Meyarları" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Hüquq və lisenziyalaşdırma departamentinə (Əfqan Baxışov) tapşırılsın ki, bu Qərarın 3 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsini təmin etsin.

**İdarə Heyətinin sədri
vəzifəsini icra edən**

İbrahim Alışov

"Təsdiq edilmişdir"

Azərbaycan Respublikasının
Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası
Qərar № 1951100014
11 mart 2019-cu il

İdarə Heyətinin sədri vəzifəsini icra edən

İbrahim Alışov

**Bankın sistem əhəmiyyətli bank kimi qiymətləndirilməsi
Meyarları**

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Meyarlar "Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunun (bundan sonra – Qanun) 57-9.2-ci maddəsinə uyğun olaraq hazırlanmış və Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların və xarici bankların yerli filiallarının (bundan sonra - banklar) sistem əhəmiyyətli bank kimi qiymətləndirilməsi meyarlarını müəyyən edir.

1.2. Bu Meyarlarda istifadə olunan anlayışlar Qanunda verilən mənaları ifadə edir.

2. Sistem əhəmiyyətliliyinin müəyyən edilməsi

2.1. Bankın sistem əhəmiyyətliliyi aşağıdakı cədvəldə verilmiş göstəricilər (kateqoriya, indikatorlar və həmin indikatorlara verilmiş xüsusi çəkilər) vasitəsilə qiymətləndirilir:

N	Kateqoriya	İndikator	Xüsusi çəki (%)
1.	Ölçü	Cəmi aktivlər	40
2.	Şaxələnmə	Bankın maliyyə təşkilatları qarşısındakı öhdəlikləri	6.67
		Bankın maliyyə təşkilatlarında yerləşdirdiyi aktivləri	6.67
		Qiymətli kağızlar üzrə öhdəliklər	6.67
3.	Əvəzolunmazlıq	ödəniş sistemləri vasitəsilə aparılan əməliyyatlar	20
4.	Mürəkkəblik	Birjadankənar törəmə maliyyə alətləri	10
		Ticarət məqsədləri üçün nəzərdə tutulan qiymətli kağızlar	10

2.2. Bankın sistem əhəmiyyətliliyinin müəyyən edilməsi üçün indikatorlar üzrə aşağıdakı maliyyə göstəricilərindən istifadə olunur:

2.2.1. cəmi aktivlər - bankların levered əmsalının hesablanmasında istifadə olunan xalis aktiv və balansdankənar öhdəliklərinin cəmi;

2.2.2. Bankın maliyyə təşkilatları qarşısındakı öhdəlikləri – banklar, bank olmayan kredit təşkilatları, lizinq, sığorta, faktoring, lombard təşkilatları və digər oxşar təşkilatlar qarşısında olan öhdəliklər;

2.2.3. Bankın maliyyə təşkilatlarında yerləşdirdiyi aktivləri – banklar, bank olmayan kredit təşkilatları, lizinq, sığorta, faktoring, lombard təşkilatları və digər oxşar təşkilatlara qarşı tələblər;

2.2.4. qiymətli kağızlar üzrə öhdəliklər - banklar tərəfindən buraxılmış qiymətli kağızlar;

2.2.5. ödəniş sistemləri vasitəsilə aparılan əməliyyatlar - AZİPS (Real Vaxt Rejimində Hesablaşmalar Sistemi) üzərindən aparılmış əməliyyatlar;

2.2.6. birjadankənar törəmə maliyyə alətləri - birjadankənar ticarət edilən törəmə maliyyə alətlərinin (fyuçers, opsiya və svop) əvvəlcədən müəyyən olunmuş qiymətlə qalıq dəyəri;

2.2.7. ticarət məqsədləri üçün nəzərdə tutulan qiymətli kağızlar - ticarət üçün saxlanılan qiymətli kağızların ümumi dəyəri.

2.3. Bu Qaydaların 2.1-ci bəndindəki göstəricilərdən istifadə etməklə hər bir bank üzrə sistem əhəmiyyətliyi indeksi aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$SII = \left(\sum_{i=1}^n \left(\frac{I_i}{L_i} \times W_i \right) \right) \times 10000$$

burada,

SII – bankın sistem əhəmiyyətliyi indeksi;

I_i – bankın indikator üzrə ilin sonuna olan göstəricisi;

L_i – indikatorun bütün banklar üzrə ilin sonuna olan məcmu göstəricisi;

W_i – hər bir indikatora verilmiş xüsusi çəki;

n – qiymətləndirilmiş indikatorların sayı.

2.4. Bankların 75%-dən çoxunda mövcud olmayan indikatorlar sistem əhəmiyyətliyi indeksinin hesablanması zamanı ümumi qiymətləndirmədə nəzərə alınmır. Bu zaman digər indikatorların çəki dərəcələri məcmu çəkiddən (100%) nəzərə alınmayan indikatorun çəki dərəcələrinin fərqinə bölünməklə müəyyən edilir.

2.5. Bankın sistem əhəmiyyətliyi hər il üçün əvvəlki ilin sonuna olan maliyyə nəticələrinə əsasən qiymətləndirilir.

2.6. Bankın sistem əhəmiyyətliyi aşağıdakı mərhələlər əsasında müəyyən edilir:

2.6.1. hər bir bank üzrə sistem əhəmiyyətliyi indeksi hesablandıqdan sonra, həmin indeks 420 baza bəndi ilə müqayisə olunur;

2.6.2. Yekun sistem əhəmiyyətliyi indeksinin nəticələri 420 baza bəndindən yüksək olan banklar sistem əhəmiyyətli bank siyahısına aid edilir.

2.7. Sistem əhəmiyyətli bankların siyahısı hər il 1 mart tarixinədək Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilir.

2.8. Qərar qəbul edildiyi tarixdən 5 (beş) iş günü ərzində bu barədə məlumat müvafiq sistem əhəmiyyətli banka, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına və Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinə elektron və poçt bildirişi ilə göndərilir.